

Høring til forslag til endringer i sameloven mv. (konsultasjoner) og utkast til veileder for kommuner og fylkeskommuner

Høyres samepolitiske utvalg støtter Kommunal- og moderniseringsdepartementets forslag om å lovfeste konsultasjonsplikten overfor samiske interesser og støtter også utkastet til veileder for konsultasjoner på kommunal og fylkeskommunalt nivå.

Vi mener at forslaget er en god og praktisk gjennomføring av Norges folkerettslige forpliktelser etter ILO-konvensjon nr. 169 art. 6 og FNs erklæring om urfolks rettigheter art. 19.

Det var tidligere kommunal- og regionalminister Erna Solberg, som underveis i finnmarkslovprosessen, så behovet for nærmere prosedyrer for konsultasjoner mellom staten og Sametinget og andre berørte samiske interesser. Den 11. mai 2005 undertegnet Erna Solberg og daværende sametingspresident Sven-Roald Nystø dagens konsultasjonsavtale.

Vi mener at konsultasjonene har styrket kvaliteten i behandlingen av saker som berører samiske interesser. Vi viser til lovproposisjonen punkt 4.3.3 hvor det fremgår at en undersøkelse i departementene viste at de statlige instansene hadde fått mer kunnskap om samiske forhold og at det har blitt enklere å forholde seg til Sametinget. I tillegg viste flere departementer til at regjeringen, i saker der det gjennomføres konsultasjoner, hadde fått bedre grunnlag for sine avgjørelser.

Høyres samepolitiske utvalg mener at erfaringene som er opparbeidet med statlige konsultasjoner har gitt et godt grunnlag for lovregulering av statlige myndigheters konsultasjonsplikt. Vi støtter forslaget om at saksbehandlingen av Sametingets innsigelser må oppfylle Sametingets konsultasjonsplikt i reguleringssaker etter energilovgivningen og plan- og bygningsloven, slik at det ikke lenger skal være parallelle prosesser med både konsultasjoner og innsigelsesbehandling. Det vil bety en forenkling sammenlignet med dagens ordning.

For kommunenes og fylkeskommunenes del mener vi det er en god pragmatisk løsning å lovfeste prinsippet om konsultasjoner, og at det i en veileder beskrives hvordan konsultasjoner kan gjennomføres. En kommunene som Kautokeino, der samene er i majoritet, er ganske annerledes enn en kommunene med en liten samisk befolkning, hvor det samiske interessene ikke like lett kommer til ordet.

Høyres samepolitiske utvalg vil til slutt gi ros til regjeringen for å ha tatt ansvar for oppfølgingen av Samerettsutvalgets utredning NOU 2007: 13, som ble levert til den rødgrønne regjeringen helt tilbake i 2007.